

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 20-12-2022

Mødedato Tirsdag d. 20. december 2022 kl. 13:30

Mødested Udvalgsværelse 1

Mødedeltagere Jesper Kiel, Karl Magnus Bidstrup (Afbud), Kristine Andersen, Jørgen
Lundsgaard, Birger Jensen (Afbud), René Haahr, Hanne Klit

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Svendborg Vand - Frivillig aftale om beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder.....	4
Hesselager Vandværk - Frivillig aftale om beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder.....	7

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning i Teknik- og Miljøudvalget den 20-12-2022

Godkendt.

Afbud: Karl Magnus Bidstrup (A), Stedfortræder: Hanne Klit (A)

Afbud: Birger Jensen (V)

Fraværende: John Arly Henriksen (A)

Afbud Karl Magnus Bidstrup, Birger Jensen

Punkt 2: Svendborg Vand - Frivillig aftale om beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder

21/17779

Beslutningstema

Aftaleparterne bag Pesticidstrategi 2017-21 har vedtaget, at der så vidt muligt skal indgås frivillige aftaler om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). For at understøtte denne proces har Byrådet den 29. juni 2021 vedtaget en principbeslutning om, at der indenfor de sårbare BNBO'er kan forventes, at der vil blive givet påbud om pesticidfri drift, hvis der ikke indgås en frivillig aftale om at BNBO'et beskyttes.

Svendborg Vand er blevet enige med Hvidkilde Gods om, hvilke af godsets arealer tilknyttet forsyningens BNBO'er, der skal indgås aftale om pesticidfri drift. For at undgå fare for forurening af grundvandet, skal Kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, hvorvidt kommunen vil give påbud om pesticidfri drift, hvis de frivillige aftaler ikke kan indgås. En sådan beslutning muliggør, at aftaler kan indgås på ekspropriationslignende vilkår, som jordejer ønsker i dette tilfælde.

Da Aftaleparterne bag Pesticidstrategien 2017-21 kan beslutte, at der i 2023 indføres et generelt forbud mod anvendelse af pesticider, ønskes beslutningen truffet inden udgangen af 2022.

Indstilling

Direktionen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at det overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen anbefales,

- At beslutte, at grundvandet skal beskyttes med et påbud om pesticidfri drift, hvis ikke der indgås frivillige aftaler på godsets arealer tilknyttet forsyningens BNBO'er.

Sagsfremstilling

Et BNBO er det område omkring en vandværksboring, hvor grundvandet løber frem til boringen indenfor et år. Når der indvindes vand, vil der komme en sænkning i vandstanden omkring boringen. Hvis der ikke er et tykt beskyttende lerlag, vil sænkning i vandstanden give en øget nedsivning omkring boringen, hvorved blandt andet pesticider og nitrat kan følge med ned i grundvandet.

Aftaleparterne bag Pesticidstrategien 2017-21 vedtog den 11. januar 2019 en tillægsaftale, der pålagde kommunerne at vurdere risikoen for forurening indenfor alle BNBO'er. Formålet med risikovurderingerne er at udpege de særligt sårbare BNBO'er, hvor der er behov for at beskytte grundvandet mod pesticider. Det enkelte vandværk er efterfølgende ansvarlig for, at der indgås frivillige aftaler.

Byrådet har den 29. juni 2021 taget en principbeslutning om, at hvis grundvandet i de sårbare BNBO ikke beskyttes via frivillige aftaler, så kan der forventes et påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §24 om, at grundvandet beskyttes. Dermed er

det også signaleret, at aftaler kan indgås på ekspropriationslignende vilkår, hvorved den frivillige proces understøttes.

Svendborg Vand har fem borer, hvis BNBO'er helt eller delvist ligger indenfor matrikler, som ejeres af Hvidkilde Gods. Administrationen har vurderet, at alle boringernes BNBO'er er sårbare, og der skal indgås aftale om pesticidfri drift. Vurderingen vedlagt som bilag 1 (Bilag 1. BNBO-risikovurdering 1) og bilag 2 (Bilag 2. BNBO-risikovurdering 2).

På bilag 3 (Bilag 3. Kort over aftaleområderne) ses hvilke områder, Svendborg Vand har indgået en aftale med jordejer om pesticidfri drift. Området, der indgås aftale om, er større end de udlagte BNBO'er, fordi jordejer påberåber sig ekstensionsret jævnfør Vejlovens § 104. Der er endnu ikke opnået endelig enighed om erstatningsniveauerne, men da Aftaleparterne bag Pesticidstrategien 2017-21 kan beslutte, at der i 2023 indføres et generelt forbud mod anvendelse af pesticider, har jordejer ønsket, at kommunalbestyrelsen inden årets udgang tager stilling til om der gives påbud om pesticidfri drift. Det skyldes, at jordejer har betinget sig, at erstatningerne bliver på ekspropriationslignede vilkår. Se bilag 4 (Bilag 4. Brev fra jordejers Advokat: HjulmandKaptain).

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Beslutningen har umiddelbart ingen økonomiske konsekvenser for Svendborg Kommune. Erstatningerne afholdes af Svendborg Vand. Der tages forbehold for et eventuelt erstatningskrav rettet mod kommunen, hvis jordejer grundet forsinkelse i processen får en mindre erstatning.

CO2-Konsekvensvurdering

Det vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven §24

Vejloven § 104

Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning

Sagen afgøres i

Kommunalbestyrelsen

Beslutning i Teknik- og Miljøudvalget den 20-12-2022

Indstillingen anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Afbud: Karl Magnus Bidstrup (A), Stedfortræder: Hanne Klit (A)

Afbud: Birger Jensen (V)

Fraværende: John Arly Henriksen (A)

Beslutning i Økonomiudvalget den 20-12-2022

Indstilles.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 20-12-2022

Godkendt.

Afbud Karl Magnus Bidstrup, Birger Jensen

Punkt 3: Hesselager Vandværk - Frivillig aftale om beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder

21/26504

Beslutningstema

Aftaleparterne bag Pesticidstrategi 2017-21 har vedtaget, at der så vidt muligt skal indgås frivillige aftaler om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). For at understøtte denne proces har Byrådet den 29. juni 2021 vedtaget en principbeslutning om, at der indenfor de sårbare BNBO'er kan forventes, at der vil blive givet påbud om pesticidfri drift, hvis der ikke indgås en frivillig aftale om at BNBO'et beskyttes.

Hesselager Vandværk har indgået en aftale med jordejere om pesticidfri drift på landbrugsområderne indenfor vandværkets to BNBO'er. For at undgå fare for forurening af grundvandet, skal Kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, hvorvidt kommunen vil give påbud om pesticidfri drift, hvis de frivillige aftaler ikke kan indgås. En sådan beslutning muligvis, at aftaler kan indgås på ekspropriationslignende vilkår, som jordejer ønsker i dette tilfælde.

Da Aftaleparterne bag Pesticidstrategien 2017-21 kan beslutte, at der i 2023 indføres et generelt forbud mod anvendelse af pesticider, ønskes beslutningen truffet inden udgangen af 2022.

Indstilling

Direktionen indstiller til Teknik- og Miljøudvalget, at det overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen anbefales,

- At beslutte, at grundvandet skal beskyttes med et påbud om pesticidfri drift, hvis ikke de frivillige aftaler indgås.

Sagsfremstilling

Et BNBO er det område omkring en vandværksboring, hvor grundvandet løber frem til boringen indenfor et år. Når der indvindes vand, vil der komme en sænkning i vandstanden omkring boringen. Hvis der ikke er et tykt beskyttende lerlag, vil sænkning i vandstanden give en øget nedsivning omkring boringen, hvorved blandt andet pesticider og nitrat kan følge med ned i grundvandet.

Aftaleparterne bag Pesticidstrategien 2017-21 vedtog den 11. januar 2019 en tillægsaftale, der pålagde kommunerne at vurdere risikoen for forurening indenfor alle BNBO'er. Formålet med risikovurderingerne er at udpege de særligt sårbare BNBO'er, hvor der er behov for at beskytte grundvandet mod pesticider. Det enkelte vandværk er efterfølgende ansvarlig for, at der indgås frivillige aftaler.

Byrådet har den 29. juni 2021 taget en principbeslutning om, at hvis grundvandet i de sårbare BNBO ikke beskyttes via frivillige aftaler, så kan der forventes et påbud efter Miljøbeskyttelseslovens §24 om, at grundvandet beskyttes. Dermed er det også signaleret, at aftaler kan indgås på ekspropriationslignende vilkår, hvorved den frivillige proces understøttes.

Hesselager Vandværk har to boringer. Administrationen har vurderet, at begge boringers BNBO'er er sårbare overfor anvendelse af pesticider, jævnfør bilag 1 (Bilag 1. BNBO-risikovurdering).

På bilag 2 (Bilag 2. Kort over aftaleområderne) ses de områder, som Hesselager Vandværk er blevet enige med jordejerne om, at der kan indgås aftale om pesticidfri dyrkning. Områderne er større end de udlagte BNBO'er, fordi den ene jordejer har påberåbt sig ekstensionsret jævnfør Vejlovens § 104. Derudover har begge jordejerne betinget sig, at erstatningerne bliver på ekspropriationslignede vilkår.

Kommunalbestyrelsen skal derfor træffe beslutning om, kommunen vil give påbud om pesticidfri drift, hvis Hesselager Vandværk og lodsejerne ikke lykkes med at indgå de frivillige aftaler.

Begge jordejere ønsker kun at indgå aftalerne, hvis det kan ske på ekspropriationslignende vilkår. Der er for begge jordejere forhandlet en erstatning på 75.000 kr. pr. ha. Ifølge Danske Vandværkers vejledning til vandværkerne, så har taksationsafgørelserne lagt et niveau for erstatninger på mellem 50.000 og 110.000 kr. pr. ha for pesticidfri drift. Administrationen vurderer derfor, at niveauet for erstatningerne er passende.

Hesselager Vandværk har medsendt aftalerne, der ønskes indgået og tinglysningerne på arealerne, jævnfør bilag 3 (Bilag 3. Udkast til aftaler og tinglysninger).

Økonomiske og erhvervmæssige konsekvenser

Beslutningen har ingen økonomiske konsekvenser for Svendborg Kommune. Erstatningerne afholdes af Hesselager Vandværk.

CO2-Konsekvensvurdering

Det vurderes ikke at have konsekvenser for CO2-udledningen.

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven §24

Vejloven § 104

Bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning

Sagen afgøres i

Kommunalbestyrelsen

Beslutning i Teknik- og Miljøudvalget den 20-12-2022

Indstillingen anbefales overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Afbud: Karl Magnus Bidstrup (A), Stedfortræder: Hanne Klit (A)

Afbud: Birger Jensen (V)

Fraværende: John Arly Henriksen (A)

Beslutning i Økonomiudvalget den 20-12-2022

Indstilles.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 20-12-2022

Godkendt.

Afbud Karl Magnus Bidstrup, Birger Jensen